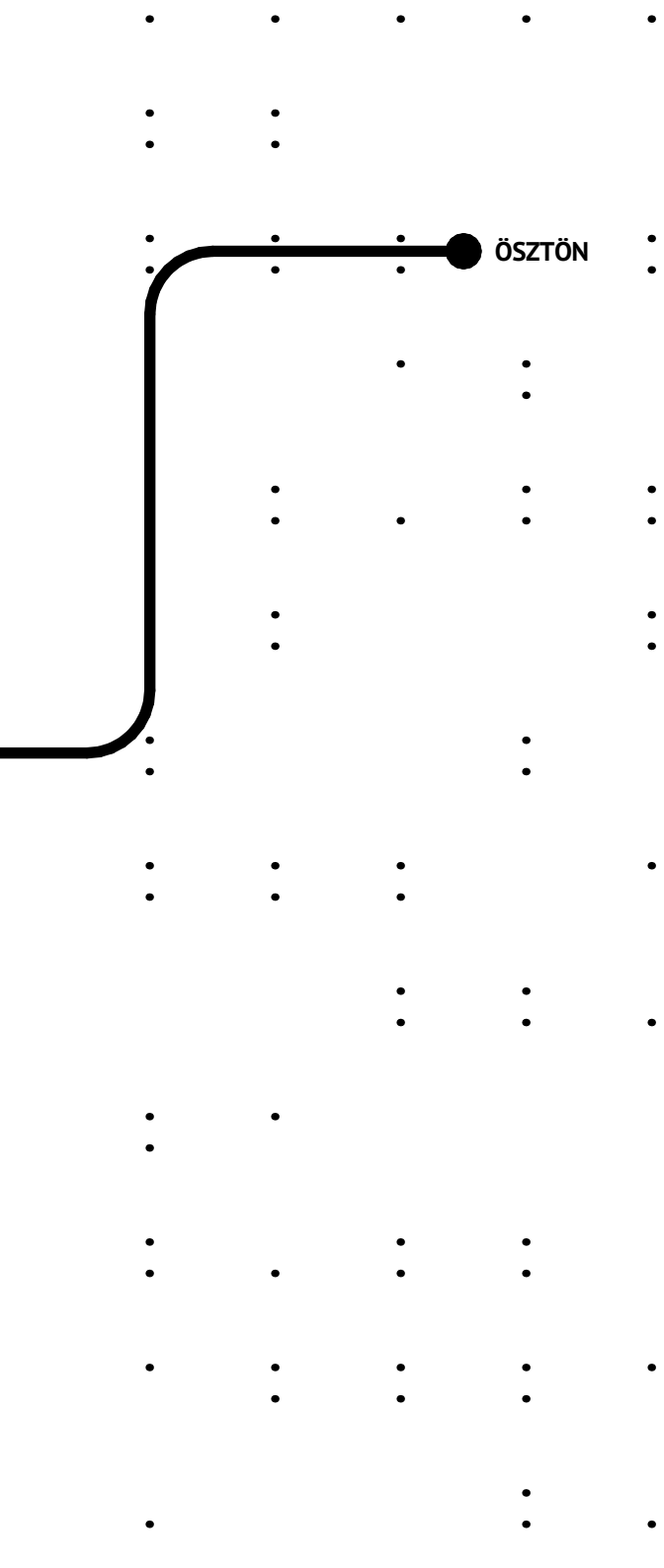


# VIZUÁLIS ÉPÍTÉSZETI KOMMUNIKÁCIÓ

a tervezés KONCEPCIONÁLIS  
és ELŐTERVEZÉSI szakaszában

Jurdik Sarolta  
Tézisfüzet  
2023



ÖSZTÖN

# VIZUÁLIS ÉPÍTÉSZETI KOMMUNIKÁCIÓ

a tervezés koncepcionális  
és előtervezési szakaszában

Pécsi Tudományegyetem  
Műszaki és Informatikai Kar  
Breuer Marcell Doktori Iskola

**Jurdik Sarolta**  
Tézisfüzet

témavezető: dr. Kovács-Andor Krisztián

Pécs, 2023

## KIVONAT

A DLA értekezés az építészek minden napjaiban rejlő alapvető problémára keres és ad választ, vagyis az építész és a beruházó közötti **kommunikációs „űr”** betöltésére. Az építészeti nyelv nem mindenki számára olvasható, így az információcserében veszteségek keletkeznek.

A vizuális kommunikáció az építészeti tervezés alapvető része, azonban a kezdeti fázis nem bővelkedik információt összefoglaló ábrákkal. A megalapozott döntéseken alapuló koncepció bázisa a program és a logikus kapcsolatrendszer, ami az újratervezések számát redukálja. Éppen ezért érdemes illusztrációkkal megőrizni az információkat, olyan prezentálható módon, ahol tudatosan van alkalmazva a különböző elemekben rejlő pszichológiai hatás és a képi retorika, vagyis a meggyőzés művészete.

Az építészeti grafika gyakran csak egy ösztönből jövő művészi alkotás, vagy egy műszaki rajz valamilyen formájú kidíszítése. A kellő ismeretekkel ez **az ösztön tudássá fejlődhet** és egy ábra sok információval ellátott adatábrázolás is lehet, ami mindenki számára könnyen értelmezhető és esztétikus.

A megalkotott **tervezésmódszertani rendszer** lehetőséget ad a probléma olcsó és gyors megoldására.



a probléma...

- alkotó (tervező) és közönsége (megrendelő / felhasználó) között kommunikációs akadályok vannak
- nem beszélnek a „közös nyelvet”



a kommunikációs „űr”  
betöltése...

- plusz rajzi fázis beiktatása, ami könnyen értelmezhető
- a megbeszélések során született információk összegzése
- rendszert alkotni ezekből
- kiegészíteni építészeti gondolatokkal



tervezésmódszertan  
- infógrafikák -

- a kezdeti tervezési szakaszt támogatja
- a tervezés további szakjaihoz megőrzi az információkat
- összekapcsolja a programalkotást és a belső kapcsolati rendszereket

## I. TÖRTÉNETI HÁTTÉR

1. az infógrafika születéséhez vezető út
2. az építészeti vizualizáció története
3. összegzés

### DISSZERTÁCIÓ FELÉPÍTÉSE

## II. ELMÉLETI HÁTTÉR

### 1. VIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ

- vizuális észlelés /vizuális érzékelés
- a vizualitás fontossága és vizuális kommunikációs szempontok
- általános vizuális kommunikáció az építészetben

### 2. VIZUÁLIS ELEMÉK ÉS LÁTÁS

- látás
- kép
- szín
- formák
- vizuális jelek
- tipográfia

### 3. ÁBRÁZOLÁS, KIFEJEZÉS

- alaklélektan
- képi retorika
- olvasási mintázatok
- építészeti ábrázolás /kifejezés

### 4. INFÓGRAFIKA

3. TÉZIS

1.  
TÉZIS

### III. KOMMUNIKÁCIÓS "ŰR" BETÖLTÉSE

#### 1. ALKOTÓ ÉS KÖZÖNSÉGE, KOMMUNIKÁCIÓS PROBLÉMÁK

- különböző megoldások a világ különböző részeiből
- tervezés különböző szakaszainak támogatása - információ megőrzés
- speciális építészeti feladat értelmezése

#### 2. KONCEPCIÓALKOTÁS ÉS ELŐTERVEZÉSI FOLYAMAT

- koncepció és programalkotás
- miért rossz, ha az előtervezési folyamat hiányos?
- az 5 pont fejlődése és grafikai evolúciója

2.  
TÉZIS

### IV. TERVEZÉSMÓDSZERTANI RENDSZER

- a folyamatban meghatározott 5 lépés bemutatása
- TP - **mestermunka** bemutatása

#### 1. MÓDSZERTAN

- 1. lépés: igényfelmérés
- 2. lépés: működési /használati sémák
- 3. lépés: tértípus meghatározás
- 4. lépés: azonos típusú terek kapcsolati lehetőségei
- 5. lépés: átfogó funkcionális rendszer
- 4. és 5. lépés összeolvadása
- mitől válik jóvá?

#### 2. MÓDSZEREN TÚL

- koncepcióalkotás végeredménye
- belsőépítészeti kiviteli fázis vizuális kommunikációs eszközei
- vizuális kommunikáció a létrejövő fizikai terekben
- eredmények

3.  
TÉZIS

4.  
TÉZIS

5.  
TÉZIS

## TÉZISEK

*Az építészeti vizualizációban rejlő befolyásoló erő*

*A képi retorika, vagyis a meggyőzés művészete támogatja az építészeti ábrázolást. Tudatos alkalmazása, vagyis a színek, a formák, az egész összkép elősegíti a terv sikeres bemutatását. A prezentálás célja, hogy a gondolatok könnyen utat találjanak maguknak a meggyőzendő fél irányába.*

**1.** TÉZIS



*A programalkotás közös feladat*

*Alapvetően a programalkotás nehezen körvonalazható, a beruházó feladata megfogalmazni, mit szeretne létrehozni. A gyakorlatban ennek a kezelhetősége vitatható, ideálisabb közös feladatként tekinteni rá, ebből következik, hogy a program a beruházó és az építész közös terméke.*

**2.** TÉZIS



*Infógrafika a felek közötti kommunikációban*

*A vizuális kommunikáció a kulcsa annak, hogy az építész megértesse magát a megrendelővel és a további résztvevő felekkel. Az építészeti vizuális nyelv nem mindenki számára egyértelműen értelmezhető. Az infógrafika az az eszköz, ami közös keresztmetszetet ad az építész, a megrendelő és a leendő épület használói között.*

**3.** TÉZIS



*Információmegőrzés a tervezés kezdeti szakaszában*

*Az előtervezési folyamatként meghatározott vizuális kommunikációs módszer a tervezés kezdeti és későbbi szakaszában egyaránt hasznos és szükséges. Olyan információkat jelenít és őriz meg maradandóan, amik a későbbiekben bármikor feleleveníthetők. A vizualizált, az írott és a beszélt tartalom között egyértelmű reláció van, ahol a vizualizáció áll első helyen és követi a többi, mint információ megőrzést segítő eszközök.*

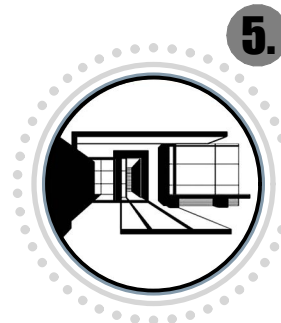
**4.** TÉZIS



*Vizuális kommunikáció a fizikai terekben*

*A fizikai terekben megjelenő vizuális kommunikáció rejtett tartalmakkal, befolyással bír; ezekkel hatni lehet a felhasználókra, hogy az épület funkciója még inkább helytálljon. Az általános tájékozódást elősegítő grafikákon kívül, a munkára és akár az innovációra, vagy más adott funkció elősegítésére is ösztönözhető az épületet használó, alkalmazva a képi retorikát, az alaklélektant és az elemekben rejlő hatásokat.*

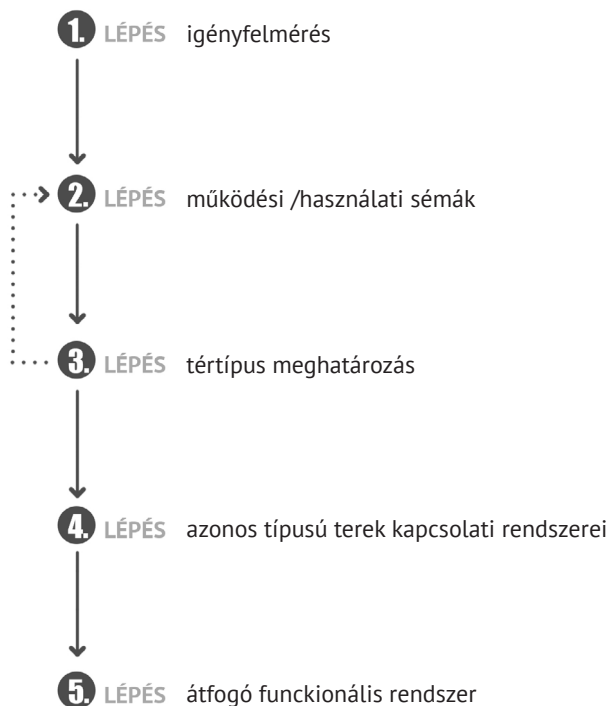
**5.** TÉZIS



## MÓDSZERTAN

Saját értelmezésem szerint, a koncepcióalkotás folyamatában helyezkedik el az előtervezési folyamat, ami a programalkotásból és belső kapcsolati rendszerek létrehozásából áll.

A módszertan az előtervezési folyamat 5 lépését foglalja magába, ami négy ábra típusból álló vizuális kommunikációs eszközként jelenik meg. A különböző illusztrációk léptékváltáson mennek keresztül, az apróbb részletektől halad az összegzés felé.



### 1. igényfelmérés

Első lépés az épület leendő felhasználóinak interjúztatása, ami során beszámolnak az igényeikről. Elmondják milyen tevékenységet végeznek és mik a terveik a jövőre nézve.

### 2. működési /használati sémák

Második lépésben születik meg az első infógrafikai ábrásor. Értelmezi és kategorizálja az igényfelmérés során elhangzott információkat és kapcsolatrendszert hoz létre különböző prioritásokkal.

### 3. tértípus meghatározás

A harmadik lépés egyfajta kategorizálás, a korábbi lépésben megfogalmazott funkciók /helyiségtípusok szerint. A speciális igényszintek és az ebből adódó várható költségek közötti különbségek határozzák meg a tértípusokat.

### 4. azonos típusú terek kapcsolati lehetőségei

A meghatározott tértípusokon belüli kapcsolatokat vizsgálja a negyedik lépés. Újabb kapcsolatokat teremt azonos típusú terek között, aminek célja a kihasználatlan négyzetméretek megszüntetése.

### 5. átfogó funkcionális rendszer

Az ötödik lépés ábrája az utolsó a sorban. A funkciókapcsolatokat mutatja be a különböző tértípusok halmazával és reagál a tervezési helyszínre.



• • • • •

• •  
• •

• • • • •  
• • • • •

• •  
• •

• • •  
• • •

• •  
• •

• • • • •  
• • • • •

• • •  
• • •

• •  
• •

• • • • •  
• • • • •

• • • • •  
• • • • •

TUDATOSSÁG ●—————• •

• • • • •  
• • • • •

Témavezető:  
dr. Kovács-Andor Krisztián

Pécsi Tudományegyetem  
Műszaki és Informatikai Kar  
Breuer Marcell Doktori Iskola